

Helligdom og Tingsted.

Hvis man skal udpege et enkelt Sted, hvor man kunde tænke sig, at vore Forfædre er kommet sammen, naar de vilde pleje deres fælles Anliggender, melder sig straks Navnet Lunde ved Sallinge. Det usammenhængende Land eller Lunde kan betyde "hellig Land", en hedensk Kultplads, hvor man foretog Ofringerne til Guderne og fejrede de hedenske Højtider. I Nærheden af den hellige Lund maa da ogsaa Bygdens Tingsted ses, da Helligdom og Tingsted hører sammen. Navnet Sallinge Herred synes at pege hen paa, at Stedet maa være nær ved Sallinge. Ikke langt herfra maa den Stornard, der som Offerpræst eller Gode har betjent Gudshøvet paa Bygdefolkets Vegne, have haft sin Sal, sin Storgaard. Skulde man henviser til et Navn, der maaske kunde indeholde en Mindelse om en saadan Storgaard, kan man tænke paa Stednavnet Borremosen, der findes vestligst paa Gaarden Skregebakke Jorder, og lige Nord for Borremosen findes Bornebjerg, som det staves paa Udsigtskortet (Det skulde vel ikke have været Børrebjerg?) - Muligt indeholder disse Navne en Hentydning til en Borg, en Storgaard, der i sin Tid har ligget her.

Et lille Stykke længere mod Sydvest ligger Kirkebjerg, en Del af Sallinge Aas, der nu for en stor Del er bortgravet. Oven paa Kirkebjerg tæt ved Vejen og lige ved det Sted i den dyrkede Ager, hvor den ene af de i 1942 fundne Guldringe laa, er der en naturlig Lavning, som kunde tænkes at have været Stedet for den hellige Offerlund. Det maa være disse Omgivelser, Sagnet henviser til, naar det fortæller om, hvorledes man begyndte at bygge den første Kirke i Sallingelunde. Arbejdet fik ingen Fremgang, thi hvad der byggedes om Dagen, blev nedbrudt om Natten. Tvivlsnødige om, hvad de skulde gøre, maa Kirkebyggerne en Dag en Fugl flyve ned paa Pladsen og tage et Ben i sit Neb. De besluttede da at følge Fuglen, og der, hvor den lagde Benet, vilde de bygge Kirken.

Fuglen fløj mod Syd, og da den var naaet Banken midt i Sognet, lod den Benet falde, og her byggede de saa Kirken paa den Plads, hvor den endnu staar. (23)

Sagnet bentyder til, hvad der saa antages at have været ret almindeligt, at man i Kirkebygningens første Tider var tilbøjelig til at lægge Kirken paa det Sted, hvor Folket hidtil i den hedenske Tid plejede at komme sammen. Det kan ogsaa paavises flere Steder, at Kirkebyer har været hedenske Kultpladser. Men paa den anden Side kan der ogsaa paavises mange gamle Kultbyer, der aldrig er blevet Kirkebyer, som nu i Hillerslev Sogn, hvis Kirke ligger i den nordsørlige Del af Hillerslev By's Mark, paa et centralt Sted, midt i Sognet. Det centrale Sted har nok været det afgørende, men ingen ved, om den første Kirke, Trækirken, har staaet i Sallingelunde, og Stenkirken derpaa er blevet bygget i 12. Aarh. paa dens nuværende Plads. Eller det kunde tænkes, at Brydningerne mellem det gamle Bedenskab og den nye Tro paa den Tid, da den første Kirke skulde bygges, har været saa store, at Kirkebyggerne har foretrukket eller været nødt til at vælge et andet Sted til deres Kirke. Hvis alle saantidig var blevet enige om at gaa over til den nye Lære, vilde de let have kunnet enes om at nedbryde det gamle Gæstehov og bygge Kirken paa dets Plads. (24)